Region Stockholm

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN

SÄRSKILT UTTALANDE

2019-12-17

Vänsterpartiet

Ärende 4

HSN 2019 - 0219

Verksamhetsplan 2020 för hälso- och sjukvårdsnämnden

Vänsterpartiet deltar inte i beslutet om verksamhetsplan för HSN 2020 eftersom den bygger på borgerlig budget och borgerliga prioriteringar.

Hela verksamhetsplanen är ett tydligt rop på hjälp från förvaltningen. Det är sorgligt att läsa. Det är uppenbart att den styrande majoriteten inte har gett tillräckliga budgetramar för att förvaltningen ska kunna lägga en budget som ger en fungerande verksamhet. Det bådar för ett år med underskott, då budgeten uppenbarligen inte kommer att hålla. Förvaltningen och all vår sjukvårdspersonal gör så gott de kan och levererar fantastisk verksamhet, men det är synd att man inte får ekonomiska förutsättningar för att göra det på ett rimligt sätt.

De ekonomiska förutsättningarna

Kostnadsökningen 2019 var 4,5 % för HSN och kostnadsökningstakten har inte varit lägre än 3 % på flera år. Ändå lägger den styrande koalitionen en budget där kostnadsökningstakten inte får vara högre än 2,6 %, vilket i realiteten innebär att nedskärningar på runt en miljard kronor behöver göras. Förvaltningen är noga med att använda ordet effektiviseringar rakt igenom dokumentet, men det är lätt att se igenom och inse att det är besparingar och nedskärningar man menar.

Samtidigt har vi ett vårdvalssystem där vi inte kan ha kontroll över kostnaderna. Den fria etableringsrätten för privata vårdgivare försvårar prioriteringar och kostnadskontroll. Det är inte ansvarigt att ha kvar detta system.

Upphandling och inköp

I verksamhetsplanen står att “Upphandlingar är ett effektivt sätt att använda skattemedel på.” Tyvärr har ju denna region utmärkt sig med ett stort antal dåliga upphandlingar som lett till minskad patientsäkerhet och ökade kostnader. Vi anser i mångt och mycket att det är effektivare om vi själva skulle bedriva vården.

Inriktningsmål och indikatorer

Vi anser att det finns ett par indikatorer som saknas för att kunna följa upp dels målområdet “Region Stockholm- attraktiv arbetsgivare” och målområdet kring säker vård. Vi anser att

mängden övertid i verksamheterna är en viktigare indikator på hur attraktiv regionen är som arbetsgivare än exempelvis om de anställda har haft ett individuellt medarbetarsamtal med sin närmaste chef. Visserligen är medarbetarsamtal viktiga, men för att mäta arbetssituationen för de som ska täcka upp för personalbristen är mängden arbetad övertid viktigare. Ett exempel på ny indikator skulle kunna vara "kostnad för övertid i kronor".

För att kunna erbjuda säker vård krävs det att beläggningsgraden vid ett akutsjukhus är mindre än 85 %. Därför vill vi införa detta som indikator med målbilden 85 %.

Ett resultat i balans

Vänsterpartiet välkomnar målet att reducera mängden konsulter med 20 %, vilket sparar 24 miljoner kr. Vi hade mer ambitiösa planer i vår budget men detta är steg i rätt riktning.

Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet skrev 2017 gemensamt om det problematiska att införa vårdval reumatologi, något som Miljöpartiet och de andra styrande nu väljer att gå vidare med ändå, detta trots att förvaltningen själv skriver i verksamhetsplanen att detta kan riskera att ett ekonomiskt resultat i obalans.

Då skrev vi: "Under 2010-2011 inleddes ett första försök att införa vårdval reumatologi. Den grupp som då jobbade med frågan fann ett antal svårlösta problem (kopplat till vård, forskning, utveckling, utbildning, vidareutbildning och internationell samverkan) som gjorde att landstinget valde att lägga vårdvalsplanerna åt sidan. Nu vill landstingsalliansen ändå införa vårdvalet, trots att man inte löst ett enda av de problem som man identifierade då." Där är vi fortfarande.

Akutsjukhusen ska leverera 10 % mer vård med mindre pengar och mindre personal. De har dessutom resultatkrav på sig som gör att de måste spara ännu mer. Det är inte rimligt. Det vore föga förvånande om vi i slutet av 2020 ser ytterligare år med negativa resultat för akutsjukhusen.

Barn och unga med psykisk ohälsa

Den psykiska ohälsan bland barn och unga är mycket hög och ökar. Det är ett stort problem som inte ges tillräcklig tyngd i Region Stockholms arbete. Vi behöver förstärka första linjens psykiatri för barn och unga kraftigt. Det räcker inte att göra en översyn av det akuta omhändertagandet och att implementera YAM, även om dessa aktiviteter är välkomna.

Akutsjukvård

Andelen patienter i behov av akut vård och vårdkrävande patienter har ökat på akutsjukhusen. Detta kräver resurser som den styrande blågröna koalitioner inte tillgodoser. Vi anser fortfarande att specialistläkare behöver träffa många patienter av olika svårighetsgrad för att upprätthålla sin kompetens, vilket gör att Nya Karolinskas strikta högspecialisering är problematisk. I nuvarande situation med en primärvård som går på knäna är ett remisskrav till akutmottagningarna orealistiskt, denna utredning borde läggas ner redan innan den startat. Det sparar pengar som kan användas till annat. Det står i verksamhetsplanen att "ökad tillgång på

vårdplatser måste säkras för att skapa ett förbättrat flöde från akuten till lämplig vårdplats”. Detta är skrattretande nu när sparkrav på akutsjukhusen har lett till stora varsel och personalbristen och vårdplatsbristen redan är skriande. Vi ser med intresse fram emot utvärderingen av närakuterna.

Privata sjukvårdsförsäkringar

Privata vårdgivare som låter patienter med privata sjukvårdsförsäkringar gå före i vårdkön förekommer inom Region Stockholm. Vård ges inte efter behov i dessa fall, utan efter plånbok. Det är olagligt och orimligt. Vänsterpartiet vill se en utredning som genomlyser detta problem och kartlägger omfattningen av det. Det anser vi borde prioriteras under 2020, snarare än att utreda remisskrav på akutmottagningarna.

Prehospital vård

Det finns en enighet fullmäktige för att utveckla psykiatriambulansens verksamhet, det framgår av att läsa de olika partiernas budgetar. Det är olyckligt att man i verksamhetsplanen anser att det kommer att bli svårt att införa under 2020, trots detta. Kostnaden skulle vara cirka 15 miljoner kr. Vi beklagar att den styrande koalitionen lagt en budget som inte går ihop ens för att göra denna lilla satsning.